

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:294

av Betty Malmberg (M)

Skyddet av åkermark är otillräckligt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder utifrån de resultat som presenteras i Jordbruksverkets rapport SJV 2013:35 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

År 2013 gav alliansregeringen Jordbruksverket i uppdrag att se över hur det lagliga skyddet av åkermark fungerar. Rapportens resultat var nedslående (SJV 2013:35). Det framgår till exempel att jordbruksmark idag exploateras utan att de avvägningar och beslutsunderlag som lagstiftningen kräver görs. Att många kommuner förvisso har skrivit in i sina översiktsplaner att de ska ta hänsyn till lagstiftningen i 3 kap. 4 § miljöbalken (MB 3:4), men att de sedan inte gör det. Vidare konstateras att länsstyrelserna inte har något enhetligt arbetssätt för rådgivningen av MB 3:4. Detta är oroväckande läsning och fakta, som kräver att regeringen nu vidtar åtgärder.

I en tidigare rapport från Miljöprocessutredningen (2009) gjordes bedömningen att lagstiftningen i MB 3:4 skulle räcka som skydd för hushållningen med jordbruksmark förutsatt att den tillämpades väl. Jordbruksverkets utredning visar dock ”att lagstiftningen i MB 3:4, i allmänhet, inte tillämpas väl och att det därför kan finnas skäl till att möjliggöra tillsyn och stärka rådgivningen.”

Åkermark är en knapp naturresurs som i allt högre grad går hopplöst förlorad för produktion av råvaror till mat och energi. Idag exploateras i Sverige 600–700 hektar jordbruksmark om året för bebyggelse och anläggningar. En exploatering som beräknas

fortsätta och resultera i att ytterligare mellan 2 200 till 7 700 hektar kommer tas i anspråk fram till år 2020, om dagens förhållanden kvarstår. Med tanke på den stora efterfrågan på livsmedel som befolkningsökning och ökad levnadsstandard kommer att leda till och den pågående omställningen från fossil energi till bioenergi, måste åkermarkens betydelse uppmärksammas bättre.

Det borde därvid vara självklart att produktion av mat och energi ska ges en större betydelse och vikt än de flesta alternativa användningar av marken.

Med hänvisning till ovanstående bör regeringen snarast vidta åtgärder i enlighet med de slutsatser som framgår av Jordbruksverkets rapport (SJV 2013:35) så att värdefull jordbruksmark får ett ökat skydd i svensk lagstiftning.

Betty Malmberg (M)